

[Poul Møller.]

det vil også omplante sig i stigende forbrug, som yderligere kan påvirke importen i opadgående retning, hvis internationale prisstigninger afløser perioden med faldende eller stabile priser.

Dette er sagt, for at det skal være ganske klart, at oppositionen absolut ikke ønsker at spille hasard med valutareserven. Den har imidlertid givet os et pusterum. Det er vor økonomiske politiks hovedspørgsmål, hvorledes vi skal udnytte dette pusterum, for at vi kan stå bedre rustet næste gang, valutaproblemerne melder sig og likviditeten strammes.

Alle er enige om, at pusterummet bør benyttes til at øge produktionen og beskæftigelsen, til at effektivisere vort produktionsapparat og gøre vort erhvervsliv konkurrencedygtigt. Ikke mindst på baggrund af det netop i dag offentliggjorte arbejdsløshedstal er der grund til at være opmærksom på dette problem og sætte dets løsning som vor hovedopgave, også fordi vi skal skaffe beskæftigelse til de store ungdomsårgange, samtidig med at vi står over for at skulle tage konkurrencen op på de store markeder og åbne vort eget land for den fremmede produktion. Det er på denne baggrund et ufravigeligt krav til dansk politik, at vi aktiviserer valutareserven i produktive investeringer.

Men måden, hvorpå vi skal gøre det, er der nok større uenighed om. Vi tror ikke på, at staten skal udlåne midlerne til rådighed for erhvervslivet; vi tror derimod på, at regeringen bør give erhvervslivet og borgerne større muligheder for selv at investere, for selv at vise initiativ. Egnsudviklingsloven var regeringens udspil i produktionspolitikken. Igennem råd, kommissioner og nævn skal staten tage stilling til, om det ene projekt skal fremmes og det andet bør vrages, alt i forbindelse med statsgarantier og statslån. I de bemærkninger, den højtærede statsminister gjorde om beskæftigelsesloven og det forslag, vi har set, forstod jeg, ligger det samme problem: om staten skal investere midler i aktivt erhvervsliv, om den skal optræde aktivt i forhold til den enkelte virksomhed som långiver. Følges denne linje, bliver resultatet, at staten, hver eneste gang den vil udlåne penge, må pålægge andre borgere øgede

byrder, som medfører, at disse andre borgere får vanskeligere ved selv at klare deres problemer, deres virksomheder, deres beskæftigelse og får mindre lyst til det. For hvorfor skulle ikke også de prøve på at få, hvad de kan få, gennem statens bank- og omfordelingsvirksomhed? Og hvorfor skal de blive ved med at slæbe på eget initiativ og egen risiko, når de får mindre og mindre ud af det, fordi staten omdirigerer deres fortjeneste til andre virksomheder? Jeg forstår selvsagt socialdemokratiets interesse i en sådan udvikling. Det er jo ideologisk forpligtet til at tro, at intet godt kan ske uden statens indblanding. Men jeg forstår ikke de to små regeringspartiers lyst til at følge denne kurs. De burde være lydøre over for en politik, som gjorde borgerne interesserede i selv at løse problemerne igennem øget arbejdsindsats, frisk initiativ, større risikovillighed, investerings- og opspæringslyst.

Uden hensyn til, hvilket syn man oprindeligt havde på tvangslånet, må de to mindre regeringspartier vel i dag erkende, at forudsætningerne for dets indførelse for længst er ændret. Jeg kan ikke tænke mig, at de for alvor anser tvangslånet for noget ideelt. Selv ud fra den venligste vurdering kunne de to mindre regeringspartier formentlig kun forsvare det som en nødløsning. Men når nøden er drevet over, hvorfor så ikke standse opkrævningen af dette lån? Vi ville dog derved give nogle borgere mulighed for at anbringe egne penge i egne virksomheder.

Den højtærede handelsminister har ganske vist i sommerens løb fremhævet det som noget fortrinligt, at tvangslånet vel har berøvet nogle en egenkapital, men til gengæld har gjort det lettere at skaffe sig fremmedkapital i låneinstitutter. Men er det dog ikke en bagvendt politik? Målet må dog være at gøre flere selvstændige og færre afhængige af långivning. Det er mig ligefrem ufatteligt, at man bryster sig af, at flere er blevet afhængige af andres penge, fordi man har taget deres egne fra dem. Liberal kan man i hvert fald ikke kalde en sådan politik. Hvis vi vil fremme produktionen, så lad os begynde her og undlade uforholdent at berøve borgerne deres investeringskapital. Jeg har ganske vist for nylig set det fremhævet — og det ærede medlem hr. Per